

על הצמיו בשנה החדשה.

בואי, בואי, שנה חדשה... כמו כל קודמותיך, / עם אותן הצהרות ואתן אמירות... ותזכירי לנו את אותם הדברים / ותוסיפי לנו גם קצת חדשים: / איזה ארבע-חמש פרשיות, / שניים-שלושה מישפטים, / עשר-עשרים רציחות / וכל זה מתובל ברוטב של טהר, התחלוצות, ייאוש ודיכאון... והכל, הכל, מרוח ביהיה בסדר! לא צריך לדאוג / עם ישראל חי גם כתנאים יותר קשים מאשר אלה של עכשיו... 1988 עומדת בשער עם כל ההצעות המפתות. / למה שלא ניקח אותה? / את שנת 1988. / רותם אברוצקי, ראשון לציון

השוואה והמדינה

על נושאים ברום עולמה של הספ' רות (רב-שיח סופרים). דף חדש, העולם הזה 16.12.87. דברי חמשת המופלאים, ברכהשיח על איפיון הספרות הישראלית, הסתובבו כל העת סביב שני קטבים: השואה והמדינה. הראשונה בראש מח שבותיהם והשנייה, לפעמים, בכלל לא מוכנת להם. לי הקשר בין השניים ברור מאוד: הצדקת קיומה של המדינה היא אחת בלבד - שלא תחזור שואה שנית. זאב שזר, תל-אביב

תורת ההיסדרות

על טיבו של צה"ל (ראיון עם ד"ר עמואל ולד, העולם הזה 16.12.87). מה הקשר בין התוכנית הריכוזית של ד"ר ולד וחלופות צה"ל לשיקג'ימל במחנה הנח"ל, שברח ממישמרת? כשביל מה מגייסים חייל (בכל צבא בעולם) כדי להגן, כשעל הצורך, על מולדתו ואם המר לרת איננה אחוזת טירוף של תוקפנות, הרי הכי וונה היא, במילים פשוטות, הבא להורג, השכם להורגו וזאת כל התורה על רגל אחת - תורת ההיסדרות. וכדי ללמד חייל, שכשעת הצורך עליו להק דים ולירות בתוקף, לא צריך לא תוכנית רבי שנתית ולא חלופות צה"ל. צריך רק לעשות את המלאכה הפשוטה הזאת כמו שצריך. עזרד סופרמן, חדרה

חזרי מלך עזה

על מעשה רצח בעזה (תשקיף, העולם הזה 23.12.87). ריחו של העיתונאי מכרם חזרי מחול, על הצעיר הפלסטיני בבית-חולים עזתי שחשף את חוזה מול חייל וקרא "ירה בי" (זהו ידה בו ודגו) מזכיר לי את גיבורו של סיפור (וסיטו) של יורם קניוק, חימו סלך ירושלים, חייל קרבי מרוסטי איברים, שהוכח במינור שהפך לבית-חולים בירושלים של 1948 והוא צוחק כל הזמן (יאהבי: יאהבי). אבל לא ירו בו. 1987 איננה 1948. ישראל רייך, תל-אביב

כח להוקוס'פוקוס

על המתבקש מתוצאות סקר היחס לכפיה הדתית (סקר מינה צמח, העולם הזה 23.12.87). אצלנו, היהודים, אין תוכמות. אנחנו אנשים מעשיים. כאשר מדובר בדברים של ממש, כמו תחבורה ציבורית שכבת או חיוב הכל בשירות בצה"ל, אין חוכמות, שיהיו אוטובוסים לכל דיכפין ושגם בחוריהישיבות יתחלקו בעול. אבל כאשר מדובר בהוקוס'פוקוס, מה איכפת ליהודים לאכול מצות כפסח? לביאותו וככל בעניין הקבורה (אחרי שאתה כבר מת, מה איכפת לך להיראות זדיק). דרור פרוץ, חיפה

נימיק לגאון

על האשראי ברשתות-השיווק (מרגילים את העם לאוברדראפט תמידית! "מה הם אומרים", העולם הזה 23.12.87). (המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקודמי:

כיבוש בית-החולים

את המראות האלה אי-אפשר היה לראות בטלוויזיה הישראלית. בית החולים שיפא שבועה נכבש ב-18 בדצמבר על-ידי חיילי צה"ל. הם ירו פצצות גז מסמיע. ירו באוויר. היכו אנשים. ובכללם את הרופאים ואת אנשי הצוות הרפואי. התעללו בפצועים שנעצרו. העדריות מועזות. לפי תגובת דובר צה"ל השלטת הסדר נועדה לאפשר את המשך העבודה התקינה של הצוות הרפואי בבית-החולים. בלהט הקרב נפגעו צעירים אחדים. הכל רק עניין של ספונטיקה.

כתבת השער האחרון:

כלא הנשים

כתבה ראשונה בסידרת-החזיונות של נעמי ארוה בכלא נווה-הירצה. סמים, בידוד, ניסיון נעתי-התאבדות, הזנחה, אופנה, טובות-הנאה ואהבת-נשים בפרהסיה. לפני צאתה החרימו שילטונות-הכלא את כל ניירי-תיה ורשמיה. ביניהם גם שיר-פרידה שכתבה לה חוזה יערי.

אלוהי הפאנק

שלומית צור עומדת היום לפני גיוסה לצה"ל. עד לפני תקופה קצרה הסתובבה בקרב הכורת פאנקיסטים תל-אביבית, כשהיא לבושה בכננים שחורים וענודה בשרשרות-זרבל ובסיכות-ביטי חת. אין זה המיפנה הרמתי הראשון שעשתה בחייה. אל הפאנק היא הגיעה מזרועותיה החוני קות של הדת. פטירת אביה הביאה אותה לעירעור אמונתה. וכשהפסיקה להאמין הפכה לפאנקיסטית. היום זהו רק ציון דרך בעברה.

מישמרת שניה

תורים מדומים, שיבושים קבועים ב מערכת-הבריאות ושליחת חילים מרסאות-החזין ללא מיפול, הם הסיבות האמיתיות לתורים הארוכים (אם בכלל) לניתוחים. למרות כל זאת, נחתם בין הנהלת קופת-החולים ורופאי בתי-החור לוב של הקופה הסכם לפיו, יעברו רופאי-אימי-מנתחים במישמרת שניה. תמורת כל ניתוח - ולחץ הקמץ ביותר - הם יקבלו 500 שקל. זהו, למעשה, העלאת משכר, רות לכלל עובדי הקופה.

אתה והשקל חד-גדיא

והכלכלה האמריקאית

איך תשפיע מגמת המיתון במשק האמריקאי על הייצוא הישראלי לארצות-הברית? מאור תחליף את כנל שיחליף את נוביק מחשבים נהגים דובריאנגלית לשרות-לימוזין מה מחפש פרס מול המטרופולין? יואל גורדריש, אח של, לניהול מיסעל סיקנטי • עדה הדיסלס כותבת את הביורגריה של אימלדה מרקוס • ריקלים נעדר משימת 400 • הבעיות הפיננסיות של הלנה עסרם

חלון לראווה

לחלון-ראווה יש כוח-השפעה אדיר על העובדים והשבים שברחוב. הוא משמש כאמצעי-עזר למכירה ומשקף את תוכן התינות. איזון נכון בין המוצגים ויצירת תצוגה מושכת יכול למשוך בתוך שמונה שניות את תשומת-לבו ואף לעורר את תאוות-הקניה של הלכות ה-פוטנציאלי. איך עושים זאת?

תנועת המרי של חאס

מרי חאס היא פעילה פלסטינית, קומוניסטית ש נטשה את מיפלגתה, פמיניסטית, ילידת-חיפה, שהחליטה לעבור מרצונה לרצועת-עזה. אש המאבק בווערת בעצמותיה. היא לא נחה לרגע. בשבועיים האחרונים, כשהרצועה בערה, היא היתה בכל מקום. ביקרה פצועים. ניחמה אבלים. סייעה לעיתונאים זרים. כאן היא מספרת על חייה רצופי המאבקים ורעתה על הכיבוש.

מרגישה טוב עם השם

מיקי אלבין לקח עימו את כל ההסברים האפשריים והותיר אחריו סימני-שאלה גדולים. אלבין הפך כיום שסנדרף לסרטן. הכל מנסים לברוח ממנו. מי שנאלצת להתמודד כיום, כמעט בגפה, עם השם אלבין היא אלמנתו, גליה. היא עצמה גאה בשם, "מרגישה איתו נהדר". לחברים לא סולחת. לפוליטיקאים כן. הם עם מיוחד.

דיד מול גוליית

פעם היה לצה"ל דימוי שונה. צבא קטן ואמיץ. דויד מול גוליית. מעטים מול רבים. לא עוד. צבא הלוחם באזרחים, צבא הרודה באוכלוסיה מיואשת אינו נראה עוד ככוח-מגן. העולם אהב את דויד ושונא את גוליית. איך זה משפיע על תיפקודו ה-מיקצועי ורמתו הציבאית?

המדורים הקבועים:

- מיכתבים - תורת ההיסדרות
איגרת העורך - יש צנאורה
הנרץ - דויד וגוליית
במדניה - המת החי
ראיון השבוע - מרי חאס
תשקיף - כוח עליון
יומן אישי - בעיקר אסוציאציות
אנשים - חינוך מיני
מהם הם אומרים - יוסי הראל, חביבה
אביגיא, אדמונד נוישטיין, אהרון
ברשחר, אהוד קינמון, אלי קולט

בעיקר אסוציאציות

שא אש להציתו אולי מישהו תירגם את המילים לערבית? • אסוציאציות על שבת-ההזדהות של האזרחים הפלסטינים • אינטלקטואל שמאלי, ליבראלי, ומתקדם, שהפך את עורו לעריץ אכזר • פיתרון הבעיה הדמוגראפית בתקופת יחוסע בן-נון • מישהו על תרגומים • מה אני רוצה להיות כשאהיה גדול? • יונתו רוביט הביציא את המיסוד. • עניקים גורביץ שיפץ ל-מימסד • ורנר הפך, יודי ישראל, שהתגלה כנאצי לשעבר.

הגדול מכולם

לפני זמן-מה נחשף בעיתון הכלכלי-האמריקאי פורבס עברו של שאול אייזנברג, גדול המתווכים בעולם. אף עיתון ישראלי לא העז לתרגם את המאמר, בישראל זוכה אייזנברג לכבוד רב. סיפורו הוא תערובת מזוזה של הסחר מווציה, דאלס ושונון. מעובדיו הוא דורש נאמנות עד כדי הש-תעבדות. גם בני-מישפחתו כפופים למיש-מעט אבהית, טוטאלית, מע-נישה ואף נקמנית. אייזנברג נשאר הצגה של איש אחד.

אדרי מתחתן

מה שנחשב כנורמה מקובלת כחוגים מסויימים, מעורר עריץ כותרות סנסציוניות כאשר מדובר באש-שייכוד. ומה שהריח בתחילה כ-ליכודך של השנה" מסתיים במארה-החתונה. רפי אדרי סיכן את הקאריירה הפוליטית שלו ועזב את ביתו ואת אשתו, ג'ואן. בינואר תהפוך אהובתו, אני קלוד, בתו של המולטי-מיליונר המ-רוקאי רוד עמר, שתמונתה מת-פרסמת כאן בראשונה, לאשתו.

דף חדש סיפור

אהבה אמריקאי

אנדר וורהול, יוצר הפופ שהלך לעולמו בגיל 57, השאיר אחריו אלבום-צילומים שאותם צילם במרוצת 20 שנות הקאריירה שלו. מה לא ראה ואת מי לא נגש וצילם - בלי זדון, ותמיד עם חיוך. "כשהתחלת לחיות בעולם 'פופי', נהג לומר, "הכל נראה בעיניך פופ. לעולם שוב לא תראה שום דבר כמו שראית אותו קודם". אבל גם הוא הצעיר על מסגר דברים לא פופיים שנעלמו באמריקה שלו.

רחל המרחלת מדווחת:

אילן שובס, בעלה של ריטה, רוצה לחיות עם אוראל • אהבות כנסת: העוזרת הפר-ל מנטרית של מיכה רייסר, אורית שי-גיא, התאהבה בעור הפרלמנטרי של חיים קופמן, יוסי זריבי-סקי. גם להיפך • רחל טיימור, רק צרות יש לבחורה הזאת • הנרי זימנד ולויה בוקר על סכינים, אפילו הגירסות סותרות • מוליטוב כפול לליזה בבויף.

- אתה והשקל - חד-גדיא
זה וגם זה - למלא חללים
לילות ישראל - בישול עצמי
קולנוע - מרגל ממוזער
דף חדש - אנדי וורהול
חלון-ראווה - חלון לראווה
תשבצות -
מיכתבים לרותי - תרגיל רומאנטי
הזרוסקום - מיהו שבתאי
רחל מרחלת - על כל העולם
תמוזרים - דרד-גבר